

vinnými přečinem dle § 11 čís. 4 a § 25 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost odpírá kuřivu povahu předmětu potřeby, dovozujíc, že kuřivo není ani požívatinou, ba ani pochutinou, že tedy neslouží k uspokojení řádné životní potřeby lidské. Kouření je dle stížnosti zlozvykem, libůstkou, vášní, která nezasluhuje ochrany zákona o trestání válečné lichvy. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Dle § 1 zákona o trestání válečné lichvy jsou předměty potřeby movité věci, které slouží přímo nebo nepřímo k ukojení potřeb lidských a potřeb zvířat domácích. Zákon tudíž neomezuje pojem předmětů potřeby na požívatiny, tedy jen na věci, sloužící lidem k ukojení hladu a žízně, nýbrž zahrnuje pod pojem ten také všechny věci, jejichž používání je vzhledem ke zvykům a osobním náhledům potřebou značné části obyvatelstva. Obtížné poměry, přivoděné válkou, kladou na sílu a vytrvalost obyvatelstva tak značné požadavky, že se stala naléhavou potřeba prostředků, jež jsou způsobilými je, třeba i jen dočasně, vzpružiti. Tuto vlastnost má nepopíratelně i tabák a zmateční stížnost tudíž neprávem spatřuje v kouření pouhý zlozvyk, libůstku a vášň, nezasluhující zákonné ochrany. Ona blahodárná vlastnost tabáku pak má v zápětí, že jeho spotřeba v poslední době značně vzrostla, takže se mnohým stal předmětem potřeby přímo naléhavé. Sama zmateční stížnost označuje kouření jako zjev všeobecně rozšířený.

Čís. 372.

Zmatek dle čís. 11 § 281 tr. ř., určil-li nalézací soud zkušební dobu pouze na jeden rok, ač úhrn hlavního a náhradního trestu na svobodě převyšoval 6 měsíců.

Výrok o propadnutí zabavených předmětů při odsouzení pro válečnou lichvu lze bráti v odpor pouze odvoláním, nikoliv zmateční stížností.

(Rozh. ze dne 12. února 1921, Kr II 263/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení částečně zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 22. července 1920, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., a změnil výrok o podmíněném odsouzení v ten smysl, že prodloužil zkušební dobu na 2 léta.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost spatřuje s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 11 tr. ř. porušení zákona v tom, že nalézací soud, vysloviv, že odsouzení obžalované je ve smyslu zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. zák. a n. podmíněné, stanovil zkušební dobu na jeden rok. Stížnost vy-

chází při tom z toho stanoviska, že v přítomném případě má trest činiti 8 měsíců tuhého vězení a na peněžité pokutě nejméně 10.000 K, že tedy jde o trest větší než o trest na svobodě do 6 měsíců, a že měla proto zkušební doba vzhledem na ustanovení prvního odstavce § 3 cit. zákona býti stanovena ode dvou do pěti let. Zásadně je zmateční stížnost odůvodněna; mluví pro správnost jejího stanoviska i druhý odstavec § 3 cit. zákona, dle něhož v případě, byl-li vedle trestu na svobodě uložen také trest peněžitý, rozhoduje o délce doby zkušební úhrn hlavního trestu a trestu náhradního, stanoveného pro případ nedobytnosti trestu na penězích. Na místě je zmateční stížnost i po stránce formální, neboť stanovení zkušební doby je podstatnou součástí výroku o podmíněném odsouzení tak, že byl-li při stanovení doby té zákon porušen nebo bylo-li zákona při tom nesprávně použito v některé z oněch zásad, které jsou od volného uvažování soudcovského neodvisly, a kterých tudíž soudu povždy dbáti jest, zakládá to důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 11 tr. ř. Zmateční stížnost není však přípustna, pokud dále v rámci vývodů, uplatňujících důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 11 tr. ř. vytýká, že soud nevyřekl ve smyslu § 20 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. zák. a nař., že předměty potřeby, k nimž se trestný čin vztahuje, nebo výtěžek propadají ve prospěch státu. Jeť výrok takový dle cit. zákonného ustanovení ponechán volnému uvážení soudcovskému a nelze tudíž v tom, že propadnutí předmětů potřeby nebo výtěžku vysloveno nebylo, spatřovati porušení nebo nesprávné použití zákona v některé z oněch zásad, které jsou neodvisly od volného uvážení soudcovského a kterých proto soudu jest povždy dbáti, a tedy ani ne důvod zmatečnosti dle § 281, čís. 11 tr. ř. Jako opravný prostředek přichází tudíž v tomto směru v úvahu zase pouze odvolání.

Čís. 373.

Žádostí za zřízení obhájce ku sepsání zmateční stížnosti neprodlužuje se zákonná lhůta k jejímu provedení.

Byla-li zmateční stížnost zrušovacím soudem jako opožděná odmítnuta, rozhodne o současně podaném odporu a odvolání vrchní zemský soud.

(Rozh. ze dne 15. února 1921, Kr I 89/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovacím odmítl v neveřejném sezení zmateční stížnost obžalovaného.

Důvody:

Obžalovaný, jemuž rozsudek, v nepřítomnosti jeho prohlášený, doručen byl podle § 427 tr. ř. dne 22. listopadu 1920, ohlásil 24. listopadu 1920 včas zmateční stížnost. Podle § 285 tr. ř. ve znění zákona ze dne 20. července 1912, čís. 142 ř. zák. měl provedení této stížnosti podati do 2. prosince 1920. To se nestalo; provedení zmateční stížnosti, jež došlo k soudu 13. prosince 1920, bylo dle svého obsahu i data teprve 10. prosince 1920 sepsáno a bylo tedy na poštu dáno nejdříve tohoto dne. Je